

ДОМ НА
ЕВРОПЕЙСКАТА ИСТОРИ

Въпроси и отговори *относно проекта*

Защо се създава Дом на европейската история?

Продължаващият десетилетия процес, който доведе до създаването на Европейския съюз, е оставил дълбок отпечатък върху начините, по които се организират и управляват европейските държави, но досега не съществуваше музей, който да постави този процес в по-широк исторически контекст, обединявайки и съпоставяйки контрастиращия опит на различните европейски държави и народи.

Поколението, чиито представители са преживели трагедиите на 20-и век и впоследствие са изградили Европейските общности, си отива. Ето защо сега е моментът развитието на европейската интеграция да бъде представено на по-широка публика по понятен начин. А също и да бъдат обяснени основните исторически събития, движещите сили и целите, така че бъдещите поколения да знаят как и защо именно по този начин и в тези времена се е развил съвременният Европейски съюз. В моменти на криза е особено важно да бъде развито и оформено съзнание за културното наследство и да се помни, че мирното сътрудничество не трябва да се приема за даденост.

Поради това Европейският парламент създаде Дома на европейската история, който ще даде възможност на гражданите да разсъждават върху този исторически процес и неговото значение за настоящето. Парламентът е убеден, че музеят може да бъде място за дебати и разбиране на съвременните ситуации от перспективата на техните исторически корени и в светлината на историческия опит.

Какви са принципите, от които се ръководи проектът?

От самото си начало проектът е воден от желанието да се насърчи познаването на европейската история и да се повиши осведомеността относно многообразието от спомени в рамките на Европа по открит и вдъхновяващ начин. Академичната независимост и международният състав на екипа по проекта бяха предварителни условия и специално за проекта беше ангажиран екип от историци и специалисти в областта на музейното дело от цяла Европа. Те работят по разработката на изложбите, като обезпечават справедливо представяне на многообразието на европейската история и нейните тълкувания.

Консултативен съвет на високо равнище (Академичен комитет), състоящ се от историци и музеолози с международна репутация, гарантира академичната точност и уместност на съдържанието на изложбите.

Къде се намира?

Домът на европейската история е разположен в сградата „Ийтман“ в парка „Леополд“, близо до европейските институции. Сградата „Ийтман“ е построена през 1935 г. като стоматологична клиника за деца в неравностойно положение с дарение от американския предприемач и изобретател на фотоапарата „Кодак“ Джордж Ийтман. С оглед на превръщането на тази сграда в изложбено пространство беше проведен архитектурен конкурс, който беше спечелен от група, състояща се от архитектите Chaix & Morel et associés (Франция), JSWD Architekten (Германия) и TPF (Белгия). Техният проект включва обновление на фасадата, запазващо историческия вид на сградата, както и добавянето на модерно крило в двора на първоначалната сграда и на нейния покрив.

Как беше разработен проектът?

Началото на проекта за създаване на Дом на европейската история е поставено от председателя на Европейския парламент по това време Ханс-Герт Пьотеринг в речта при встъпването му в длъжност от 2007 г. През следващата година комитет от видни историци и експерти по музейно дело от различни европейски страни изготвя първата концепция за проекта, озаглавена „Концептуална основа за Дом на европейската история“, която представя Дома на европейската история като модерен изложбен, документационен и информационен център, който да отразява най-новото в музеоложката мисъл.

Набирането на академичния екип по проекта започва през януари 2011 г. Този екип, събран от цяла Европа, впоследствие постепенно определя визията и мисията на новия музей, подготвя наративното послание за постоянната изложба и работи в различни области като политиката за посетителите, временните изложби и политиката на събиране на материали. Академичният комитет съветваше екипа в хода на неговата работа и одобри резултатите от нея. Бюрото на Европейския парламент (председателят и 14-те заместник-председатели) одобрява всички важни решения.

Какво е посланието на музея?

Постоянната изложба се съсредоточава върху основните явления и процеси, оформили съвременна Европа в хода на историята, и подчертава многообразието в опита, осведомеността и тълкуването, свързани с тези събития.

Тя не представя отделните истории на европейските държави и региони. Вместо това тя се съсредоточава върху европейските явления. Академичният екип по проекта се спря на три критерия: събитието или идеята са се зародили в Европа, разпространили са се в цяла Европа и продължават да имат значение и днес. Въз основа на тези критерии екипът по проекта отся шест теми, които се подразделят на голям брой теми и подтеми. Понякога постоянната изложба отива отвъд външните граници на Европейския съюз.

Европейската история може да е сложна, многообразна и фрагментирана, но тя съдържа множество широкообхватни общи черти и широко споделен опит; да покаже някои от тях е целта на постоянната изложба. Започвайки от древния мит „Европа и бика“ и неговите различни тълкувания, изложбата откроява ключови фактори на европейското наследство, които са оставили дълбок отпечатък върху Европа, като някои последствия продължават да бъдат осезаеми и до днес.

Има ли за цел Домът на европейската история да създаде европейска идентичност?

Понятието за идентичност е едно от най-обсъжданите в областта на културните изследвания. В съчетание с дейността на музеите, то е в основата на огромен корпус от литература и размисъл. Не съществува общоприето определение на това какво би могла да означава европейската идентичност. Терминът е прекалено редуccionистки и прекалено статичен, за да бъде използван за основа на Дома на европейската история. Ако Домът предлагаше предварително зададено определение на европейска идентичност, това само би възпрепятствало дебатите, вместо да създаде разискване с множество мнения по този крайно интересен и актуален въпрос. Вместо да дава готови отговори, Домът на европейската история има за цел да стимулира публичната дискусия за европейската памет и европейското съзнание.

Ще замести ли Домът на европейската история националните истории?

Домът на европейската история не е проста сума от национални истории, нито има стремеж да ги замести. Домът на европейската история предоставя хранилище за европейската памет, което съдържа опит и тълкувания в цялото им многообразие, контрасти и противоречия. Неговото представяне на историята е по-скоро сложно отколкото еднородно, по-скоро диференцирано отколкото хомогенно, критично, а не утвърдително.

Кой е началният момент на наративното представяне?

Постоянната изложба на Дома на европейската история, която е основната атракция на новия музей, се съсредоточава върху европейската история от 19-и век до наши дни. В някои свои части представянето се връща назад в историята, достигайки древността и Средновековието, за да обясни основни характеристики на европейската култура и цивилизация, като по този начин дава възможност на посетителите да имат по-добро разбиране на настоящето.

Постоянната изложба започва с представяне на мита за Европа, промяната на географските понятия през вековете и размисъл относно това какво би могло да представлява европейското наследство. Изложбата се съсредоточава върху европейската история през 19-и и 20-и век, като отделя особено внимание на историята на европейската интеграция.

Съществува ли риск от припокриване с Парламентариума, който също представя историята на европейската интеграция?

Парламентариумът, или Посетителският център на Европейския парламент, се занимава с ролята, функционирането и дейностите на Европейския парламент. Домът на европейската история, за разлика от това, е музей за европейската история в много по-широк смисъл. Предметът на Дома на европейската история и на Парламентариума е различен, определен от много различни контексти, цели, мисии и инструменти. Домът на европейската история възприема много по-широк подход към историята и – в качеството си на музей – поставя предметите, като свидетелства на историята, в центъра на своя интерес. Двата проекта се допълват взаимно.